

Tritrichomonas foetus

- ERFARINGER FRA ET KATTE

Gjennom erfaring med *Tritrichomonas foetus* i eget oppdrett har jeg blitt oppmerksom på at det finnes mange feiloppfatninger om denne parasitten i det norske katemiljøet. Derfor ønsker jeg å dele min historie og mine erfaringer rundt testing og medisinerings for denne stadig vanligere tarmparasitten hos katt. Informasjonen i denne artikkelen er basert på egen erfaring, materiell hentet fra ulike nettsider, veterinærmedisinske tidsskrifter, og samtaler med fagpersoner.

TEKST OG FOTO SOLVEIG B. DAMSGAARD J
(SKREVET I NOV. 2011)

Parasitten *Tritrichomonas foetus* (heretter forkortet *T. foetus*) kalles også Den engelske parasitten, og fant muligens veien til Norge via katt importert fra England. *T. foetus* er en encellet parasitt av typen flagellater, og den er nært beslektet med *Giardia duodenalis*, som også kan forårsake diaré hos katt. Fram til 1990-tallet ble *T. foetus* kun ansett som et problem i storfebesetninger, der den har forårsaket reproduksjonsproblemer og abort. I Norge ble den først påvist hos katt i 2006, og er stadig hyppigere funnet som årsak til tarmproblemer hos katt. Parasitten koloniserer stortarmen, og gir en kronisk stortarmsdiaré. Parasitten forekommer hovedsakelig i tette kattepopulasjoner med mange unge katter, men ingen regel uten unntak. Smitteveien er oralt inntak av avføring.

Bakgrunn

Da jeg fikk konstatert *T. foetus* mitt oppdrett, leste jeg alt jeg kom over på nettet om denne parasitten. Dette var skremmende lesning, og mitt første inntrykk var at mine katter ikke hadde store sjanser til å leve videre. Jeg fant også en egen svensk webside som heter Tritrichomonas. Den utga seg for å være faktabasert, men inneholdt mye ukorrekt informasjon. Dette kan skyldes manglende erfaring med medisinerings, da medisin myntet på *T. foetus* er forbudt i Sverige.

Jeg arbeider på en smådyrklipp og fikk derfor en del informasjon via mitt arbeid. Jeg kom også i kontakt med andre oppdrettere som hadde erfaring med parasitten, samt det amerikanske laboratoriet Diamond

Drugs. Alle delte villig av sin erfaring med denne lumske parasitten.

Det er viktig å snakke med andre, så man kan dele erfaringer, samt få mest mulig korrekt informasjon. Jeg har brukt utrolig mye tid på å lete frem informasjon om testing, medisinerings og anskaffelse av medisin. Ved å dele min historie håper jeg å spare andre for noen tårer, og ikke minst timevis med informasjonsinnhenting. Hvis jeg hadde hatt den kunnskapen jeg har i dag tidligere, kunne jeg ha vært spart for mange bekymringer.

Med tekst og bilder vil jeg vise dere hva som skjer under medisinerings, samt fortelle hvordan mine katter taklet medisinerings. Jeg vil også dele linker til websider, i tillegg til info og link til søknadskjema der man søker for å få importere medisinen (Statens Legemiddelverk).

Katter kan være friske smittebærere

Det er rimelig å tro at forekomsten i Norge er større enn det som tidligere har vært kjent. Man kan ha parasitten i sitt oppdrett uten å være klar over det, da katter kan være friske smittebærere av parasitten. Det vil si at *T. foetus* forekommer i små mengder i tarmen, men uten å forårsake sykdom. Betydningen av parasitten skal ikke overdramatiseres, men det er viktig å ha den i bakhodet når det oppstår kroniske diarétilstander hos katter, og disse ikke responderer på tradisjonell behandling med eksempelvis Hill's ID, EVC Intestinal, Prokolin og ZooLac.

Man kan godt ha flere katter i et oppdrett som ikke blir smittet selv om man får inn en katt med *T. foetus*, men smittepresset blir større om man har flere katter med diaré. Svært godt renhold er viktig, og jeg vil

anbefale å bruke perlesand. Denne sanden er svært hygienisk, og det er enkelt å fjerne alle spor av avføring. Bruk mange dokasser, både store og små. Katter med diaré må naturligvis isoleres.

Viktig å teste

For å bekjempe parasitten er det viktig at katteeiere tester katter som får diaré. I tillegg er åpenhet om sykdom hos egne katter viktig for at dialog og erfaringsdeling kan finne sted. Veterinærer må øke sin kompetanse om parasitten, og sende inn

foetus

OPPDRETT

avføringsprøver til PCR-testing. Siden prøvene er forbundet med høye kostnader, blir det ofte satt inn behandlingstiltak uten at det foreligger noe prøveresultat. Behandling med mageregulerende midler skal man omgående sette i gang med, men ikke antibiotika.

Man kan stille seg spørsmålet hvordan man får en slik parasitt på sine katter og i mitt tilfelle har jeg kun spekulasjoner å ty til. En mulig smittekilde er katter jeg har vært i kontakt med på smådyrklubben. Jeg kan også ha fått smitten via min siste import fra

Polen, men han var frisk og fin da jeg hentet han, og er det fremdeles. Oppdretter i Polen er informert om positivt resultat på *T. foetus* i mitt oppdrett. Hun vil selv teste hans foreldre og andre katter han har hatt omgang med. Oppdretter er innforstått med at jeg går ut med min historie. Vi har et godt forhold, bygd på samarbeid og tillit.

Før parasitten er påvist

Min nye hann Puddy kom fra Polen til Norge 13. februar 2011. Han bodde først isolert hos meg frem til 24. februar, og flyttet deretter

til førhjem, hvor han bodde frem til 28. mars (24 dager før min hunnkatt Hermine fødte - Inkubasjonstiden er ca. 20 dager). Puddy hadde mye avføring med kloakklukt helt fra han ankom landet. Konsistensen var normal, av og til kurukeaktig, men aldri bløt. Siden Giardia er forholdsvis utbredt i Polen, valgte jeg å medisinerer han med Panakur før og etter ankomst, i alt 5 dager.

Når jeg tok Puddy tilbake fra førhjem, fikk han være sammen med kattungen Lykkeliten da de videre skulle bo i samme førhjem. Hun var da var ca. ni uker gammel. Lykkeliten var

også sammen med de andre voksne kattene, og Hermine tok seg mye av henne da hun var i de siste ukene av sin drektighet. Under svangerskapets siste del hadde Hermine av og til friskt blod i avføringen. Hun hadde ingen diaré eller unormal konsistens på avføring for øvrig. Min veterinær satte det derfor i sammenheng med hyppig avføring som et resultat av stort matinntak, noe som fremsto som uproblematisk. Hermine hadde god appetitt og normal vektøkning. Ingen av mine andre katter hadde unormal avføring eller andre tegn på sykdom.

14. april tok jeg ultralyd av Hermine da hun hadde gul utflod, uten lukt. Temperaturen ble målt til 37,8. Etter undersøkelse fikk hun foreskrevet Imacelin to ganger per dag i 10 dager. Etter ett døgns medisinering stoppet utfloden, og 21. april fødte hun tre store kattunger. Når kattungene var tre dager gamle hadde de gul avføring, men dette stoppet raskt opp. Senere hadde kattungene diaré ved to anledninger; etter 2.5 og 4.5 uke. De fikk kun morsmelk første gangen, og dette fremsto derfor som merkelig.

Min veterinær mente det var kattermor som hadde spist noe som kattungene ikke tålte, og at dette ikke var unormalt. For meg som oppdretter var dette meget unormalt, da jeg tidligere aldri har hatt løs mave på noen kattunger før de begynner å spise fast føde. Kattungenes avføring var flytende, og den kom hyppig. Det kom så store mengder

at moren ikke evnet å holde avføringen borte. Allikevel var ikke kattungene slappe, og viste ellers ingen unormale tegn. Mor hadde normal, fast avføring. Jeg medisinerte dem med ZooLac, Prokolin og flytende kull hver tredje time. Moren fikk også ZooLac for å normalisere bakteriefloraen. Etter tre og et halvt døgn gav diaréen seg.

Når kullet var 4.5 uke fikk kattungene diaré for andre gang. Denne gangen luktet avføringen mer utpreget kloakk, og kom i enda større mengder. Siden kattunger mister vekt raskt, fikk de enda oftere behandling med mageregulerende midler denne gangen. I tillegg til de tidligere nevnte medisinene fikk de også Royal Canin rehydrasjon, som selges på dyreklinikker. Royal Canin rehydrasjon kommer i pulverform, blandes med kokende vann som avkjøles, og gis gjennom sprøyter. Jo oftere man gir "medisinen", jo bedre er det. Parasitten er ikke dødelig, men ved for stor dehydrering kan døden allikevel bli en realitet. Også denne gangen varte diareen i 3-4 døgn.

Når kullet var 6.5 uker gamle, fikk én av kattungene diaré igjen, noe som varte i fire dager. Samme behandling ble fulgt, og det ble i tillegg injisert væske under huden to ganger i døgnet. Det var vondt å se den lille kroppen, og avføringen som bare rant ut av han. Selv om han så svært pjusk ut lekte han med de andre, men mistet raskt vekt på grunn av diareen.

Probiotika

Alle kattene fikk middelet **Pro-Souble** iblandet maten. Dette pulveret gir ikke noe smak, og kan kjøpes hos veterinær. (Pro-Soluble er probiotika for langtidsrekonvalesens og optimal tarmfunksjon, brukes ved påkjent eller ikke optimal tarmfunksjon). For øvrig føret jeg med Hill's ID tørrfor og RC bløtmat (sensitive paté med kalkun og ris).

Jeg trodde ikke lenger på tilfeldigheter, og søkte på nett om diaré/parasitter. Samtidig ville tilfeldighetene det slik at jeg snakket med en venninne som hadde hatt et uhell med sin maine coon. Hun fortalte også at han hadde hatt diaré til og fra siden hun fikk han. Oppdretteren hennes hadde fått påvist *T. foetus* i sitt oppdrett og derfor ble katten nå medisinert med Ronidazole. Hun var derfor engstelig for medisineringen på grunn av uhellet katten hadde blitt utsatt for. Jeg vet ikke hva som fikk meg til å trekke paralleller til mine kattungers problemer, men da begynte den velkjente snøballen å rulle...

Vanskelig å påvise *T. foetus* ved testing

Da jeg aldri tidligere har hatt diaré eller symptomer på *T. foetus*, *Gardia* eller *Cryptosporidium* på mine voksne katter, anså ikke veterinæren min at det var nødvendig med testing. Det er kostbare prøver som koster 1350,- per. katt (937,50,- kun for PCR -Tritrichomonas) når

den sendes til Norges Veterinærhøgskole. Det er flere laboratorier man kan sende til, men jeg anbefaler å sende prøvene inn til Institutt for mattrygghet og infeksjonsbiologi, parasittlaboratoriet, ved NVH. Veterinær Kristoffer Tysnes, som i juni 2011 publiserte **A cross-sectional study of *Tritrichomonas foetus* infection among healthy cats at shows in Norway**, er ansatt ved instituttet.

Mandag 13. juni sendte jeg inn tre avføringsprøver for å teste for; *T. foetus*. (PCR) *Giardia* og *Cryptosporidium* og svaret kom onsdag 22. juni med resultat: Ikke påvist på *Giardia* i feces. Ikke påvist *Cryptosporidium* i feces. Påvist på *Tritrichomonas foetus* i feces, PCR.

Kreativ prøvetaking

Siden det kun var de tre kattungene som hadde hatt diaré og ingen voksne gjorde jeg noe som ikke er vanlig når man sender inn avføringsprøve: Jeg blandet avføring fra mor sammen med avføring til kattungen som hadde diaré. Dagen i forkant hadde min veterinær sett i mikroskop på avføring fra både mor og kattunge uten å påvise funn.

Det er enklest å konstatere parasitten i diaré, men hos meg var det kun den ene kattungen som nå hadde diaré og jeg mente med sikkerhet at det måtte være via mor kattungene eventuelt hadde fått parasitten. *T. foetus* overlever kun kort tid utenfor sin

vert og den er meget sensitiv for temperatursvingninger både ved kulde og varme. Den "dør" raskt ut om den tørker inn, men overlever lenger i fukt.

Ut fra all info jeg hadde fått via veterinærer, oppdrettere, internett og veterinærtidsskrifter/dokumentasjon fant jeg min egen metode å teste på, men blandingsforholdet ble foreskrevet av min veterinær-sjef. Slik ble prøvene sendt inn:

- 1) Fersk avføring fra mor og kattungen samlet, blandet med sterilt vann. Blandingsforhold 1+1
- 2) Samlet avføring fra mor og kattunge fiksert med 70 % sprit. Blandingsforhold 1+1
- 3) Avføring fra kattunge fiksert med 70 % sprit. Blandingsforhold 1+1

Alle prøvene ble tatt midt på dagen, sendt med post samme dag, og kunne analyseres på Veterinærhøgskolen dagen etter.

Positivt svar på *T. foetus* ble kun påvist i prøve nr. 1, tiltross for at alle prøvene inneholdt samme avføring. Dette viser at det er meget vanskelig å teste med korrekt svar. Jeg vil derfor anbefale å sende inn to prøver av hver katt med samme blandingsforhold som jeg benyttet.

Etter at parasitten var påvist

Etter å ha mottatt beskjed om at parasitten var påvist følte jeg meg i villrede. Hvilke katter skulle jeg medisinere og hvor skal jeg

få medisinen fra? HJELP! Det var så mange spørsmål og så få og blandede svar. Jeg hadde kontakt med flere oppdrettere med erfaring med medisinering og jeg leste enormt mye på nettet, men informasjonen og erfaringene var så forskjellige og så usikker. Selv fra veterinærer sprikte informasjonen i ulike retninger; noen råder meg til kun å medisinere katter med symptomer, mens andre rådet meg til å medisinere alle kattene i hjemmet.

Jeg fikk raskt informasjon om at medisinen Ronidazole er den beste medisinen mot *T. foetus*. Fra VESO apotek fikk min dyreklinikk oppgitt at Nova Laboratories i England produserte Ronidazole-kapsler for dem. De opplyste at kapsler kan produseres i mange forskjellige styrker, fra 10 - 180 mg med intervaller på 5 mg, og kommer i antallet 30, 60 eller 100 kapsler. Prisene kan variere pga kursen. Frakten er ca 1000,- uansett hvor mye Veso bestiller, så en boks med 30 kapsler kan fort komme opp i 2000,- hvis den blir bestilt alene. Leveringstid er ca.14 virkedager.

Importerte medisiner fra USA

En av oppdretterne jeg hadde kontakt med hadde fått meget god hjelp fra en veterinær i Rogaland som importerer inn Ronidazole direkte fra USA og selskapet Diamond Drugs. Hun hadde meget gode kunnskaper om parasitten og hun gav meg

god hjelp. Hun tipset meg om å kontakte Statens Legemiddelverk for å undersøke muligheten for å importere medisinen selv, da det var flere år siden hun hadde importert direkte.

Før jeg tok kontakt med Statens Legemiddelverk kontaktet jeg Diamond Drugs hvor jeg fikk opplyst at de måtte ha engelsk resept fra min veterinær, og jeg måtte innhente tillatelse fra mitt lands myndigheter. Medisinen ville bli sendt meg innen seks dager etter at det formelle var i orden. Prisene de hadde var betydelig lavere en de prisene VESO opererte med. Differansen var meget stor på den mengden jeg trengte...

Dessverre var det lettere sagt enn gjort å importere fra USA. Jeg kontaktet Statens Legemiddelverk, og etter litt frem og tilbake, hadde jeg en hyggelig og lærerik dialog med dem. Jeg fikk først beskjed om at reduserte kostnader i USA ikke var begrunnelse nok til å importere derfra kontra et EU/EØS land, men etter at jeg påpekte betydningen av pris for å stimulere medisinering, konsekvenser av og ikke medisinere, og priser på testing og re-testing, fikk jeg likevel klarsignal om at de ville gi meg tillatelse til å importere. Dessverre kunne ikke medisinen importeres inn direkte, men måtte gå via en norsk apotekkjede. (Det er forbudt å importere medisin inn til Norge uten tillatelse fra Statens Legemiddelverk). Dette gjør kostnadene høyere da apoteket også skal ha sitt, men det ble allikevel langt rimeligere enn å få det via VESO og Nova

Lab i UK. Derfor vil jeg anbefale å søke om importtillatelse fra Diamond Drugs som jeg gjorde.

Svaret og tillatelsen til import av medisinen kom etter kun en dag, men det tok nesten fire uker før jeg fikk hente medisinen på apoteket. Hvorfor det tok så lang tid aner jeg ikke, men dette var i fellesferien, og norske apoteker har interne rutiner for import av medisiner.

Siden jeg jobber på en dyreklinikk kunne jeg ordne det meste vedrørende import av medisiner selv. Andre må gjøre dette i samarbeid med klinikken sin. Jeg har lagt ved link til søknadskjema til Statens Legemiddelverk. Ved å selv sette seg inn i dette kan man spare mange utgifter. Jeg har snakket med en oppdretter som har hatt svært høye kostnader ved at veterinæren hadde brukt mye tid på å finne ut av rutiner vedr. testing, medisinering osv.

Ronidazole er forbudt i Sverige

Medisinen Ronidazole er forbudt i Sverige og derfor kan det være langt mer alvorlig å få denne parasitten her. SVA skriver bl.a. på sin webside:

I Sverige finnes det i dag ingen godkjent behandling for T. fosteret. Behandling med diettfor, probiotika, antibiotika og kortison har vært resultatløse. Flaggylbehandling kan gi en midlertidig forbedring, men forlenger healing tid. Av ubehandlede katter er 90 prosent friske uten behandling etter 6 måneder - 2 år, men mange forblir kroniske bærere og kan bære smitte.

Mistanke er også at tilstedeværelsen av organismen i lang tid i tarmen baner veien for inflammatorisk tarmsykdom. Det står også at man kan behandle kattene i 5 dager med Panacur, som man bla gjør når katter får konstatert *Giardia*.

Etter dager med studier, samtaler og ikke minst tenkning besluttet jeg å medisinere alle mine katter her hjemme. Alternativet var å legge ned mitt oppdrett i et par år for å la parasitten få «brenne» ut av seg selv. Om jeg valgte og ikke medisinere kunne jeg risikere å ha en frisk smittebærer i oppdrettet videre og det torde jeg ikke ta sjansen på. Jeg elsker min hobby og mine dyr, og min mann var enig i at vi sammen skulle ta alle disse kostnadene, som vi visste ville bli store. Er man ikke i arbeid kan det å få en slik parasitt i sitt oppdrett innebære et stort innhugg i den private økonomien. Dette er også årsaken til at noen velger å avlive katter med langvarig symptomer, fremfor å medisinere.

Medisinering

Jeg var redd for min kastrat Chance på åtte år som er svært allergisk for det meste, men veterinær K. Tysnes ved NVH berolighet meg med at allergiske reaksjoner til medisineringen ikke var kjent. Jeg var også engstelig for en av mine hunnkatter som hadde akutt nyresvikt som følge av en forgiftning for tre år siden, men vi tok beslutningen om å medisinere alle foruten to av kattungene som i utgangspunktet hadde diareen. Denne beslutningen ble

tatt etter samtale med veterinær Tysnes. To andre oppdrettere jeg var i kontakt med hadde fått tilbakefall med diaré etter at de kun medisinerer katter med symptomer. Denne informasjonen veide i favør av medisinerer av alle. Hos meg hadde jo ingen hatt noen symptomer foruten de tre kattungene, som jeg hadde fått symptomfri med væske og mageregulerende midler, og Polen-importen med den merkelige lukten på avføringen. (Det skal tillegges at han fremdeles har en noe merkelig lukt på sin avføring, men nå er det ikke kloakklukt lenger. Han spiser store mengder og har avføring ca hver tredje dag og da er det veldig mye som kommer! En veterinær hos min fôrleverandør, Hills, har opplyst at dette kan være grunnen til den meget spesielle lukten).

Ingen av kattungene hadde hatt noen mageproblemer etter at den siste hadde diaré når den var 6,5 uker, og alle var velfødde og i god kondisjon, både unge og voksne.

To av kattungene skulle flytte til hjem der det ikke var andre katter og der var det mest fornuftige å la parasitten få dø ut av seg selv. Jeg bestilte likevel inn Ronidazole til dem også. Medisinen har lang holdbarhet og jeg vil vurdere å medisinerer dem dersom de får utbrudd. Ingen av kattungene ble solgt for show eller avl.

Det fulgte med et sikkerhetsvedlegg fra VESO som måtte signeres før medisinerer kunne starte. Deler av dette vedlegget er gjengitt nedenfor:

«Fra begrensede studier synes Ronidazole å være relativt trygt å gi katter, men et lite antall pasienter har utviklet nevrologiske symptomer feks rykninger og kramper. Da har man besluttet å stoppe medisinerer. (Det nevrologiske tegn er lik dem man ser hos noen kattunger eller katter med leversykdom, når de får standard eller høye doser av metronidazol.)

Ronidazole er ikke godkjent for bruk som «vanlig» veterinærmedisin til katter, og det skal kun brukes med forsiktighet og med god informasjon til dyrets eier. Eier må signere på at de har fått informasjon om bruk og evt. konsekvenser av bruk av Ronidazole. I tillegg bør det samles data på alle mulige bivirkninger. Vi trenger derfor eiere til å rapportere alle potensielle bivirkninger de opplever på sine katter.

Forsiktighet bør utvises ved bruk av Ronidazole, det er svært få studier av bruk til katter og langtidsstudier hos andre arter har antydning potensielle toksisitetbekymringer (i mange land sin bruk i matproduserende dyr er det forbudt å minimalisere human eksponering). Forsiktig håndtering av stoffet anbefales derfor.»

Kattungene måtte være minst 12 uker før medisinerer startet og medisinerer bestod av 1 tablett pr. dag i 14 dager for alle individer som skulle behandles.

Jeg var sykemeldt på dette tidspunktet og slik var jeg «heldig» som kunne følge kattene mine time for time og dag for dag. Jeg hadde fått råd av veterinær Tysnes om

å holde kattene i aktivitet og følge deres adferd og bevegelser nøye. Jeg kjøpte derfor inn leker for å aktivisere dem og laserpenn var et svært effektivt og populært redskap. Om jeg merket sterke nevrologiske bivirkninger skulle jeg stoppe opp medisinerer og kontakte min veterinær for å få en vurdering av videre behandling. Aktuelle tiltak ved nevrologiske bivirkninger var å utsette medisinerer en dag, eller stoppe av medisinerer dersom bivirkningene var for store. Jeg merket svært lite endring på mine katter foruten det jeg beskriver i loggen.

Journalføring

Jeg førte journal hver dag under medisinerer og denne er gjengitt for en av mine katter nedenfor. Jeg hadde ett skjema per katt der alle anmerkninger ble ført opp, samt et eget skjema der jeg fylte inn generelle opplysninger som var felles for dem alle. Jeg tok bilder av avføringen flere ganger i løpet av disse 14 dagene. Hver tablett er innkapslet og kommer i egen boks til hver katt.

Etter hvert som medisinerer pågikk endret avføringen seg hos noen av kattene. Min hypotese er at kattene som hadde parasitten hadde endringer i avføring, og at de som ikke endret avføring heller ikke var infisert av parasitten. Dette er naturligvis ikke vitenskapelig dokumentert, men jeg opplevde det som at jeg gjennom endringene i avføringen nærmest var vitne til parasittens døds-kamp...

Journal og medisinerer med Ronidazole 30 mg per kilo katt. Startsdag 11. august 2011

Puddy 14 mnd ; 1 tabl.pr. dag 140 mg. :

Dag 1 Vekt: 5410 gr.	Dag 2	Dag 3	Dag 4 Vekt; 5530 gr.	Dag 5	Dag 6	Dag 7
Kl.11.10	Kl 9.00	Kl.10.00	Kl. 10.00	Kl. 10.15	Kl. 10.00	Kl. 10.30
Anmerk.	Anmerk.	Anmerk.	Anmerk.**	Anmerk. **		Anmerk. **
Dag 8	Dag 9	Dag 10	Dag 11	Dag 12	Dag 13	Dag 14 Vekt; 5,5 kg
Kl. 10.10	Kl. 10.30	Kl. 11.00	Kl. 10.00	Kl. 10.00	Kl. 10.45	Kl. 11.00
		Anmerk.	Anmerk **	Anmerk.	Amerk.**	

Dag 1. Avføring 2 ganger. (store mengder)
Pasta konst/svampet/fast. Bers farge.
Kloakkluft.

Dag 2. Ingen avføring.

Dag 3. Avføring mye mørkere og fastere/
normal konst. Mye avføring. Samme lukt
som tidligere.

Dag. 4. Foto av morgen avføring. Mørk/
normal. Litt mindre lukt. Bilder **

Dag. 5. Foto av morgen avføring. Mørk/
normal. Litt mindre lukt. 3 stk. Bilder **

Dag. 7. Foto av morgen avføring. Mørk/
normal. Lukter en blanding av kloakk/vått
metall. 1 stk. Bilde **

Dag. 10. Avføring er mørk og fast. Litt slim.
Lukter som tidligere, men ikke så mye
kloakk

Dag. 11. Avføring er annerledes i dag. Det er
lyse felt i avføringen, akkurat som et belegg.
3 bilder **

Dag. 12. Ingen avføring. Han spiser godt, og
har gode og normale bevegelser. Han er
litt mer "på vakt" som de andre voksne har
vært i flere dager.

Dag. 13. Normal avføring, men lukten er
"emmen", som jern/metall. Bilder**

Felles anmerkninger for alle kattene i oppdrettet:

Jeg pakker alle kattene inn i stort håndkle og ruller tablettene i flytende smør. Ingen problemer å få i dem medisinen som er i en kapsel.

Dag. 2 : En avføring fra katterommet er normal i konsistens, men har mye blank slim rundt seg. Dette har jeg tidligere ikke sett.

Dag. 3 : kl. 13.00. Det er lite avføring fra alle kattene. Virker som de spiser noe mindre. Ingen andre symptomer å merke. De leker og virker fornøyde og er normale i adferd og bevegelser. Veier dem på kvelden i dag.

Dag 4 : Det er mindre avføring siden starten av medisinerer. Merker ikke annet foruten irritasjon hos Whimsey. Hun er også mindre sosial i forhold til oss. All avføring som har kommet i dokassen har mye blankt slim rundt seg.

Dag 5: Kattene er alle mer "skvettne" og reagerer fort på lyder osv.

Dag 4. Normal avføring i farge og konsistens.

Dag 7. Noen få "slim-tråder" i avføringen, ingen store endringer. Puh - så godt jeg er sykemeldt...

Dag 11. Store forandringer på avføringen. Mye slim og lyse felter. Det var som parasitten "kjempet en døds kamp"

Dag 13. Avføring begynner å normalisere seg igjen. Litt slim med litt frisk blod i. Veldig fast.

Dag 14. Normal konsistens og farge, men veldig hard avføring. Ikke mer slim å se.

Dag 6: Ingen avføring i løpet av natten fra 24.00-10.15 om morgenen. Noe som er uvanlig, men alle kattene har fått veldig fast, nesten stein-hard avføring. Jeg bruker nå rekeost rundt kapselen og det syntes de er godt. Ingen problemer å få kapselen i dem. Kl. 10.30 har Noldus avføring og den er hard og mørk og det er noen slimtråder rundt avføringen.

Dag 7: Jeg har kjøpt inn en laserleke fra *Stargate* til kattene får å sjekke deres bevegelser/korrigerende. De har ingen problemer med å følge lysstripen og de er ivrige jegere. De små langt mer interessert en de voksne. Alle de voksne kattene er mer skvetne og reagerer på lyder og bevegelser. Merker det ikke så godt på Puddy og de to kattungene.

Dag 8: Ingen avføring om natten i dag, først litt ut på dagen. Alle kattene følger laserstrålen fint.

Dag 10: Kattene er noe tilbakeholdne og enda mer skvetne, men de vil ut og de leker og spiser normalt. Whimsey er den som har endret adferd mest, da hun er irritert på de andre og freser (noe hun aldri gjør ellers). Hermine er den som er mest tilbakeholden og skvetten. De blir lett "lave" i gangen når de går, da de er på vakt. Dette merkes fremdeles minst på de fire yngste.

Dag 12: All avføring i dag er sort og veldig hard. Ingen slim, ingen lukt. Kattene sover mer. Alle koordinerer bevegelser bra, men er fremdeles skvetne. Jeg leker med dem med laserpennen og aktiviserer dem mye.

Whimsey hadde en merkelig og helt

uvanelig oppførsel. Legger seg med hodet inn mot veggen og stirrer rett i veggen. Ligger slik lenge. Hun gjemmer seg under sofaen fremfor å ligge der hun pleier. (Først 1 uke etter endt behandling ligger hun på sine normale soveplasser igjen.)

Dag 13: Det er lyse felter i avføringen.

Dag 14: Vi er LYKKELIGE! Endelig er vi ferdige og alt har gått bra :o)

Konsekvenser og tanker i ettertid...

Nå er det gått flere måneder og alt er som normalt i mitt oppdrett. Det ble sendt inn nye avføringsprøver til PCR 16. september, og intet funn ble påvist. Alt er som før parasitten kom i hus og ingen bløte mager har vært å se siden kattungene var ca seks uker gamle. De to kattungene som ikke

ble medisinerert er nå kastrert, og ingen har hatt antydning til løs avføring. Når de ble kastrert ble det kun konstatert litt gassing i tarmene. De er alle store, kraftige kattunger for alderen, og alle mine voksne katter her hjemme er velfødde og i flott kondisjon.

Det er viktig for meg å påpeke at innholdet i denne artikkelen ikke er faglig dokumentert, men basert på mine egne erfaringer. Det er oftest kattunger som man sterkest merker parasitten hos, da de lettest kan bli dehydrert. Katten dør ikke av parasitten, men den kan dø som følge av dehydrering. Derfor er det utrolig viktig å få nok væske i katten. Om man ikke kan gjøre som jeg kunne ville jeg lagt katten inn på en smådyrklinikk for å få intravenøs væsketilførsel, samt jevnlig tilførsel av mageregulerende midler. Ved å gi katten antibiotika før man har testet, vil ikke parasitten kunne påvises før etter en viss tid. Man svekker også kattens immunforsvar om man gir den antibiotika og det vil ta lenger tid før parasitten dør ut.

Kattene dør ikke av selve parasitten

Alle de som jeg har hørt har dødd som følge av *T. foetus* -infeksjon har ikke dødd direkte av parasitten, men av organsvikt eller avlivning. Noen har blitt avlivet fordi de ikke har fått bukt med diareen, og andre har blitt avlivet da organene svikter. Dette etter medisinerings med Ronidazole. Når katter som er medtatt etter langvarig diaré

og gjentatte antibiotikabehandlinger til slutt blir medisinerert med Ronidazole, kan kroppens vitale organer skades som følge av påkjenningen. Katten blir enda sykere, og ender opp med å bli avlivet.

Jeg har vært svært heldig siden jeg startet mitt oppdrett med Ragdoll for 18 år siden. Mine katter har stort sett vært friske, og antibiotika har jeg et særdeles forsiktig forhold til. Jeg gir aldri mine katter antibiotika om veterinær ikke sier det er absolutt påkrevd. Jeg har positive erfaringer med homeopatmedisinering. Jeg hadde en vanskelig start med ragdoll for ca 18 år siden da jeg fikk påvist mengder med *E. coli* samt *G-Strept.*, men etter at dette var konstatert og ferdigmedisinert har jeg hatt svært lite sykdom i mitt oppdrett.

Kommer til å bli enda mer forsiktig

Konsekvensen av det jeg nå har opplevd er at jeg kommer til å bli enda mer kritisk og forsiktig med hva jeg foretar meg med i forhold til mine dyr. Ved neste import kommer jeg til å be om å få katten testet for alle parasitter, inkludert en PCR-test på *T. foetus*. Jeg vil selvfølgelig ha en ny katt i hjemmekarantene over lengre tid, men det har jeg alltid praktisert. En ny katt vil ikke bli introdusert for de andre før etter minst tre uker i karantene med alle forsiktighetsregler.

Fremtiden vil ikke bli mer problemfri med tanke på parasitter og andre fremmede bakterier, snarere tvert i mot. Nå åpnes

grensene mer og mer og dyrene våre blir mer og mer utsatt. Vi frakter våre dyr en verden rundt og vi importerer mer dyr en noen gang inn til Skandinavia.

Nå har jeg fått det hele litt på avstand og den konstante uroen i meg er borte. Nå sitter jeg igjen med mye ny kunnskap som jeg ikke hadde for ett år siden og jeg er mange erfaringer rikere. Det beste er at jeg har alle mine katter i behold, friske og tilfredse. Mine hunnkatter her hjemme vil ikke bli paret på en god stund og min hanne vil ikke bli benyttet i avl før han kan brukes på mine jenter. God hygiene er særdeles viktig i et oppdrett, uavhengig av parasitter eller annet. Jeg er av den formening at eksempelvis utstilling overhode ikke er noen trussel med tanke på smitte og denne oppfatning har også ekspertisen jeg har hatt kontakt med.

Avslutningsvis vil jeg komme med en liten gledeshistorie. Når jeg ventet på å få Ronidazole fra USA fikk jeg en dag en mail fra en anerkjent ragdolloppdretter i USA som også har gode medisinske kunnskaper. Hun tilbød meg en skjønn liten hannkatt. Jeg skrev tilbake og takket for tilbudet, men sa jeg måtte avstå fordi jeg hadde fått konstatert *T. foetus* i mitt oppdrett og ventet på medisiner fra USA. Hun skrev da tilbake til meg: «Da jeg fikk *T. foetus* inn i mitt oppdrett for fem år siden ville jeg gi opp! I dag fem år etter ser jeg hvor mye kunnskap betyr! Alle mine katter ble medisinerert og

alle ble friske, og jeg har hatt mange flotte kull på disse årene i ettertid og parasitten er borte! Jeg trodde det var døden, men i dag kan jeg heldigvis fortelle andre at man kan bli kvitt parasitten om man gjør ting riktig.»

Disse oppløftende ordene ble utrolig viktig for meg da jeg i mange år har fulgt hennes oppdrett og katter. Hun hadde eksportert katter til mange land, og ingen av dem har vist noe tegn til parasitten *T. foetus*. Jeg forstod at oppgaven foran meg ikke var umulig.

Oppfordrer til åpenhet

Jeg håper at jeg ved å dele mine erfaringer kan bidra til at det blir mer åpenhet vedrørende denne parasitten, og at noen kan få hjelp via mine erfaringer og informasjon. Ta gjerne kontakt med meg dersom du har spørsmål til denne artikkelen (mail: sbdj@online.no)

Helt til slutt. Flere nære kattevenner har spurt meg om jeg ikke er redd for at oppdrettere og kjøpere vil frykte mitt oppdrett og katter når jeg offentliggjør denne historien. Til det svarer jeg at alle som kjenner meg vet at kattens levevilkår, helse og gemytt er det viktigste for meg. Jeg velger å stole på at mennesker fortsatt vil se meg som en seriøs oppdretter som arbeider for å fremme og dele kunnskap om våre dyrs helse. For meg er det viktigste at andre også kan dra nytte av de erfaringene jeg har gjort meg.

Linker som er viktige og nyttige:

A cross-sectional study of *Tritrichomonas foetus* infection among healthy cats at shows in Norway: Les bakgrunn for forskningen: <http://www.actavetscand.com/content/53/1/39/abstract>

Resultat av forskning på 3 norske utstillinger, publisert 20. juni 2011: <http://www.actavetscand.com/content/pdf/1751-0147-53-39.pdf>

Medisinering; Diamond Drugs: <http://www.diamondbackdrugs.com/>

College of Veterinary medicine: www.JodyGookin.com

An owners GUIDE to diagnosis and treatment of cats infected with *Tritrichomonas Foetus* : (En eiers GUIDE til diagnose og behandling av katter smittet med *Tritrichomonas foetus*) : http://www.cvm.ncsu.edu/docs/documents/ownersguide_tfoetus_revised_122009_final.pdf

En ABY oppdretters historie basert på hennes erfaringer som absolutt er verd å lese: Denne oppdretteren og jeg har delt mange erfaringer og jeg føler hennes historie er mye lik mine egne erfaringer.

<http://showcatsonline.com/x/tf-our-cattery-experience.shtml>

Her kan du lese om; Rutiner ved utlevering av legemidler til dyr etter søknad om spesielt godkjenningfritak: http://www.legemiddelverket.no/templates/Search__30790.aspx

(Telefoniske henvendelser til Legemiddelverket vedrørende forhåndsgodkjenning av søknader og spørsmål omkring spesielt godkjenningfritak besvares mandag til fredag i tiden mellom kl. 09.00 og 15.00. Spørsmål vedrørende spesielt godkjenningfritak, som ikke behøver øyeblikkelig svar, kan også sendes via e-post til spesielt-godkjenningfritak-vet@legemiddelverket.no

Søknadskjema til Statens legemiddelverk: <http://www.legemiddelsiden.no/skjemaer/rekvireringsskjema.htm>

Om det er problemer å få lastet ned skjema, eller med utfyllelse ta kontakt med meg og jeg vil videresende skjema til deg.